

25 mrt 2024 -13:54

14 scheepswrakken uit WO II erkend als cultureel erfgoed

Op de bodem van de Noordzee liggen heel wat schatten, waaronder ook 280 scheepswrakken. Een deel van die schepen werd ingezet tijdens de Tweede Wereldoorlog en is daardoor van belangrijke historische waarde. Na uitvoerig onderzoek van het VLIZ erkent de FOD Mobiliteit en Vervoer vandaag de eerste 14 scheepswrakken uit de Tweede Wereldoorlog als cultureel erfgoed. Zo wordt een belangrijke stap genomen om hen te bewaren voor toekomstige generaties.

De HMS Waverly

Eind mei 1940 – De stranden van Duinkerke staan vol met Franse en Britse troepen. Omsingeld door de Duitsers is er nog maar één manier om te vluchten: over het water. Duizend schepen varen af en aan om de troepen onder hevige beschietingen van de Duitsers te evacueren. Onder hen ook de HMS Waverly. Met 600 Britse manschappen aan boord probeert het zigzaggend tussen de Duitse aanvallen te ontkomen. In eerste instantie slaagt het erin om zelf twee bommenwerpers uit te schakelen. Even later slaat echter het noodlot toe: drie bommen slaan een gat van twee meter in de romp van het schip. Het begint te zinken en het bevel klinkt om het schip te verlaten. Enkele minuten later is het volledig onder water verdwenen. Naar schatting 150 à 250 soldaten lieten het leven.

Van historisch én ecologisch belang

Vandaag ligt het wrak van de HMS Waverly op de bodem van de Noordzee. Het is één van in totaal 280 scheepswrakken in onze Noordzee, waarvan twee derde dateert uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Ze hebben niet alleen een historische waarde, maar zijn in sommige gevallen ook de zeemansgraven van bemanningsleden die de schipbreuk niet overleefden. Bovendien zijn ze ook ecologisch van groot belang: ze vormen schuilplaatsen en kraamkamers voor verschillende soorten vissen en planten en dragen zo ook bij aan de biodiversiteit van onze Noordzee.

Erkenning als cultureel erfgoed

Sinds 2021 wordt elk wrak ouder dan 100 jaar automatisch erkend als cultureel erfgoed. Ook recentere schepen kunnen erkend worden, als ze een belangrijke historische en/of ecologische waarde hebben. Na uitgebreid onderzoek van het Vlaams Instituut voor de Zee bleek dat het geval voor 14 scheepswrakken uit de Tweede Wereldoorlog. Op basis daarvan erkent DG Scheepvaart van de FOD Mobiliteit en Vervoer ze vandaag als cultureel erfgoed. Het gaat onder andere over de Bourrasque, de Gracie Fields, de HMS Grafton en de Vorpostenboot V-1302.

Dankzij erkenning ook extra bescherming

Wanneer een wrak beschermd is, wordt het zo aangeduid op de officiële zeekaarten. Er mogen dan geen stukken bovengehaald worden door duikers. Ook zijn verschillende activiteiten in de directe omgeving van het wrak verboden, zoals baggerwerken, het uitgooien van ankers of sleepvissen, omdat zij het wrak kunnen beschadigen. Zo houden we de wrakken in stand voor toekomstige generaties.

“ Al meer dan 55 wrakken ouder dan 100 jaar werden erkend als cultureel erfgoed onder water. Nu komen daar 14 wrakken uit de Tweede Wereldoorlog bovenop. Het zijn belangrijke herinneringen aan een zwarte bladzijde uit onze geschiedenis. Die waardevolle stukken erfgoed moeten goed beschermd worden om ze te bewaren voor volgende generaties.” "

Peter Claeysens, Directeur Generaal Scheepvaart

Meer informatie

Thomas De Spiegelaere
Woordvoerder (NL) FOD Mobiliteit en Vervoer
E-mail: pers@mobilit.fgov.be
Gsm: 0485 19 59 63
X: @thomasdsp

FOD Mobiliteit en Vervoer
City Atrium
Vooruitgangsstraat 56
1210 Brussel
België
+32 2 277 31 11
<http://www.mobilit.belgium.be>

Charlotte Van den Branden de Reeth
Woordvoester
+32 474 41 37 47
presse@mobilit.fgov.be